

Tachtig organisaties tekenen

Veel huizen voor zieken en ouderen

DOOR ANNELIEKE SLAPPENDEL

NOORDWIJKERHOUT/REGIO - Iedereen, ongeacht leeftijd of mate van gezondheid, moet comfortabel kunnen wonen in de Duin- en Bollenstreek, Leidse regio en Rijnstreek. Vertegenwoordigers van zo'n tachtig organisaties, waaronder zorgverleners, woningcorporaties en gemeenten hebben gisteren hun handtekening gezet onder een akkoord waarin zij beloven daar hun best voor te doen.

Het zijn intenties, erkent voorzitter Irma Gehner van de Regionale Commissie Gezondheidszorg Zuid-Holland Noord. „Toch denk ik, dat dit akkoord behoorlijk uniek is in Nederland, zo concreet als het is. Maar er moet keihard aan gewerkt worden om het ook waar te maken.”

Zo zijn er voor deze regio in 2020 ongeveer 17.500 extra zorgwoningen nodig. „Dat betekent een arsenaal van woningen die aangepast moeten worden”, zegt Gehner. „Maar ook nieuwbouw zonder drempels, zodat bewoners er oud kunnen worden. Dat wordt al behoorlijk opgepakt door gemeenten en corporaties.” Het is de bedoeling ook de particuliere woningsector daarbij te betrekken.

Daarnaast dienen de benodigde voorzieningen voorhanden te zijn, zoals winkels, openbaar vervoer, tafeltje-dek-je en activiteiten. „Zodat mensen niet achter hun geraniums zitten te verpieteren.” En dat gaat niet vanzelf, heeft Gehner gemerkt. „Welzijnsactiviteiten moeten

door gemeenten gefinancierd worden. Daar wordt steeds verder op bezuinigd, terwijl er steeds meer mensen een beroep op doen. Daarom hebben we in afspraken vastgelegd, wat er moet gebeuren.”

In het akkoord staat niet, wie wat gaat betalen. „Maar we maken wel een overzicht van minimeisen waaraan het voorzieningenniveau moet voldoen”, legt Gehner uit. „En we bekijken nu per gemeente: waar zijn jullie mee bezig, wat gaan we aanpakken? Want een gemeente kan ook niet alles regelen.” En er zijn regionale voorzieningen, waar we met z'n allen verantwoordelijk voor zijn.” De stuurgroep Wonen, Zorg en Welzijn, waarin ook organisaties als ouderenbonden vertegenwoordigd zijn, gaat toezien op de uitvoering. Gehner denkt dat vervolgens elke drie jaar de demografische cijfers opnieuw bekeken moeten worden. „Want als er griep uitbreekt, kan het er weer anders voor staan. En ook het aantreden van een nieuw kabinet heeft gevolgen voor het beleid.”

Liesbeth van der Voorn (links) en Ingrid Peschier: „Het is geen plek voor je eigen rouwverwerking. Mensen die hun eigen verlies nog moeten verwerken, moeten een tijdje wachten.” FOTO HENK BOUWMAN

‘Mensen helpen zo goed mogelijk afscheid van deze wereld te nemen’ Een hospice-vrijwilliger is er altijd

DOOR JANNEKE DIJKE

SASSENHEIM - De bouwvergunning voor de locatie aan de Sassenheimse Hoofdstraat is er, de benodigde twee miljoen euro is bijna binnenvrijwilligers staan te trappen en de werving van de verpleegkundigen begint binnenkort. Zeven jaar nadat het plan geboren werd kan vanmiddag de eerste paal van het Hospice Duin- en Bollenstreek op 30 maart de grond in. Een kijkje achter de schermen in een vierdelige serie. Vandaag aflevering 4: de vrijwilligers in het hospice.

Je partner heeft zijn best gedaan op lekkere soep, maar je hebt er geen zin in. Frustrerend voor je partner, die na een werkdag thuiskwam, jou wilde verwennen maar daar voor niets tijd in heeft gestoken. Liesbeth van der Voorn en Ingrid Peschier schetsen een situatie die veel stervenden en hun partners zullen herkennen. „In een hospice kan een vrijwilliger die soep maken. Eet je het niet op, geen probleem”, zeggen de vrijwilligersbegeleiders.

Twintig jaar geleden overleden mensen vaak binnen een paar maanden aan kanker. Nu kan de laatste levensfase wel tien jaar duren. Een grote uitputtingslag voor familie en vrienden om hen heen, die steeds vermoederd worden van het zorgen. Door een verblijf in een hospice kunnen ook zij op adem komen, omdat vrijwilligers de dagelijkse zorg overnemen. De mantelzorgers kunnen weer aan het bed zitten.

Als het Hospice Duin- en Bollenstreek in Sassenheim begin 2008 open gaat, staan er zo'n zeventig vrijwilligers klaar. Deze vrijwilligers zijn allemaal opgeleid door Van der Voorn uit De Zilk. „Als bestuurslid van de Vrijwillige Terminale Thuiszorg in de Duin- en Bollenstreek werd ik in 2002 gevraagd om bestuurslid van het hospice te worden”, vertelt ze. Binnen het bestuur is zij onder andere verantwoordelijk voor het opleiden van vrijwilligers. De Noordwijkse Peschier deed in 2003 mee aan de eerste cursusronde. Nu is ze, samen met plaatsgenoten Gees van Eik en Jet Avis, coördinator van de vrijwilligers.

„Vanuit mijn achtergrond heb ik heel veel met sterven en doodgaan te maken gehad. Naast mijn baan wil ik hieraan bijdragen. Ik voel me maatschappelijk verplicht en verantwoordelijk om mensen zo goed mogelijk te helpen van deze wereld afscheid te nemen”, zegt Van der Voorn.

Peschier: „Ik kwam op het pad van de dood in de tijd dat mijn kinderen werden geboren en mijn ouders stierven. Ik heb ervaren hoe belangrijk het is om goed afscheid te nemen van elkaar, zowel voor degene die gaat sterven als voor de achterblijvers. Ook heb ik meegemaakt hoe vreselijk moeilijk het sterfproces kan zijn met veel te veel pijn en te weinig ondersteuning.”

Op dit moment zijn er 49 vrijwilligers opgeleid en staan er 25 op de wachtlijst voor de cursus. Vrijwel allemaal hebben zij iemand uit de directe omgeving zien sterven. Hun omgeving staat lang niet altijd te juichen om hun voornemen in een hospice te gaan werken. „De achterban vindt het vaak niets. Dat sterven, ga wat leukus doen”, is de reactie. Terwijl het juist belangrijk is dat je ondersteuning krijgt. Als je als vrijwilliger thuiskomt moet je wel worden opgevangen”, zegt Van der Voorn. Het zijn tot nu toe bijna uitsluitend vrouwen die zich opgeven. Mannen zijn ook welkom, niet alleen voor het tuinonderhoud, maar zeker ook aan het bed.

De taak van de vrijwilligers is om er te zijn voor de gasten in het hospice en hun familie en vrienden die op bezoek komen. Anders dan de verpleegkundigen voeren zij geen verpleegkundige handelingen uit maar zorgen ze voor een huiselijke sfeer. Hun taken zijn legio: praten met de gasten, gasten naar het toilet helpen, schoonmaken, zorgen voor verse bloemen, gasten helpen bij eten, drinken en aankleden. Als het hospice open gaat werken zij er gemiddeld twee dagdelen per week.

Eén van de belangrijkste eisen aan de vrijwilligers is dat zij hun eigen verdriet verwerkt hebben. „Het is geen plek voor je eigen rouwverwerking. Mensen die hun eigen verlies nog moeten verwerken, moeten een tijdje wachten”, zegt Van der Voorn. Een goede vrijwilliger dringt zichzelf niet op maar is er direct als hij nodig is. Van der Voorn: „Je bent heel betrokken maar ook heel bescheiden. Als er familie binnenkomt, trek je je terug.” Volgens Peschier is het belangrijk dat vrijwilligers met elkaar over hun rol kunnen praten. „Dat ligt soms gevoelig, maar het is wel nodig. Anders kun je er niet werken.”

Aankomend vrijwilligers volgen een basiscursus van vijf middagen. Dat is soms confron-

terend. „We draaien een film, en daarin zie je echt doodzieke mensen”, vertelt Peschier. „Mensen moeten ook het idee naast zich neerleggen dat sterven in een hospice altijd moeilijker is dan de manier waarop ze het zelf hebben meegemaakt”, vult Van der Voorn aan. „Sommigen denken: daar is nooit ruzie. Maar dat kan niet.”

Na de basiscursus kunnen vrijwilligers vervolgmodes volgen via een landelijke vereniging. Zo worden ze nog beter opgeleid en blijven ze betrokken. Want velen wachten al jaren op de opening van het hospice in Sassenheim. „Wat dat betreft is het maar goed ook dat het zo lang heeft geduurd voor de bouw kon beginnen”, zegt Van der Voorn. „In een jaar tijd werf je geen zeventig vrijwilligers. Dit geleidelijke proces blijkt veel beter.” Dat zich zoveel vrijwilligers lang van tevoren aanmelden, verbaast de twee niet. „Het is niet alleen maar zwaar en moeilijk. Er zijn ook fijne, plezierige dingen te delen”, zegt Van der Voorn. Peschier: „Het geeft voldoening.”

Wie informatie wil over het vrijwilligerswerk kan terecht bij Avis (071-3648171), Gees van Eik (071-3615094) en Ingrid Peschier (071-3647320).

Huisartsen willen niet naar Rederijkersplein

NOORDWIJK - De bouw van een nieuw gezondheidscentrum aan het Rederijkersplein staat onder druk. Verschillende huisartsen, die enkele jaren geleden samen met een apotheek en fysiotherapeuten het initiatief namen voor het oprichten van een dergelijk gezondheidscentrum in Noordwijk-binnen, hebben grote twijfels of zij daar wel in willen trekken. De gemeente ontwikkelt het gebouw intussen verder.

In eerste instantie keurde de Noordwijkse gemeenteraad het ontwerp af, dat de initiatiefnemers voor de A-hoed (artsen en apotheek onder een dak) hadden laten maken. Het was de politiek te grootschalig. Inmiddels is door tussenkomst van het gemeentebestuur een ander plan opgesteld. Nu staan de huisartsen niet meer te juichen, antwoorde wethouder Ton van Rijnberk op vragen die raadslid Hak van Nes (Wens) gisteravond stelde in de gemeenteraad.

Van Rijnberk, belast met bouwprojecten in Noordwijk, en zijn collega Rob de Jong die gezondheidszorg in zijn portefeuille hielden, houden echter vast aan de taak om eerstelijns ge-

zondheidszorg in het dorp te waarborgen. „Daarom zijn wij doorgeslagen met het neerzetten van een gezondheidscentrum”, aldus Van Rijnberk. De Noordwijkse Woningstichting heeft de strijd om het project te mogen bouwen gewonnen. „De NWS stelt een projectmanager aan die naast de bouw ook toeziet op de invulling van het centrum”, zei Van Rijnberk.

Van Nes, van huis uit arts, licht toe dat de betrokken huisartsen over enkele jaren op een leeftijd komen dat ze zo langzamerhand hun praktijk gaan neerleggen. „De noodzaak om in zo'n centrum te participeren is minder.”

Overigens is in Noordwijk aan Zee, het andere deel van de gemeente, wel een gezondheidscentrum. Dat ligt aan het Wanteveld en kampt met een ruimteprobleem. Fysiotherapeuten richten in het toekomstige Bloemenbad 'wellnesscentrum' Zinne aan Zee op en willen daar ook best huisartsen in de buurt hebben. Wat de arts kunnen betalen is echter veel minder dan wat projectontwikkelaar Proper Stok van het Bollenbadgebied voor de ruimte vraagt.

Sanering van astbestgrond in Voorhout

VOORHOUT - De Milieudienst West-Holland gaat het vervuilde terrein aan de Spoorlaan in Voorhout binnen zes weken saneren nadat er een paar weken geleden asbest werd gevonden onder de weg. In een brief aan de bewoners van de Spoorlaan maakt de dienst dit bekend.

Na de vondst heeft de Milieudienst een asbestonderzoek uitgevoerd waaruit bleek dat 70 tot 90 kubieke meter grond 'ernstig verontreinigd is met stukken asbesthoudende golfplaten'. Doordat de verontreinigde grond direct weer is afgedekt, bestaat er geen risico voor de volksgezondheid, schrijft de Milieudienst in de brief. Ook tijdens de grondsanering zal er worden gezorgd dat er geen asbestdelen vrij kunnen komen en er dus geen gevaar voor de omwonenden is.

Er kan pas over zes weken gesaneerd worden, omdat er moet worden gewacht op toestemming van de provincie. De gevonden asbestplaten zijn vermoedelijk ooit gestort door iemand na een verbouwing, meldt de verantwoordelijk wethouder Gerrit van der Meer vorige week. De golfplaten bestaan maar voor een klein percentage uit asbest, schrijft de Milieudienst.

Kap Zeeweg minder lommerrijk

KATWIJK - Bomenliefhebbers gaat het aan het hart: de kap van enkele grote oude populieren langs de lommerrijke Zeeweg in Katwijk. Maar de bomen tussen de twee rotodes in de buurt van het gemeentehuis staan tussen fiets- en voetpad en veroorzaken met hun wortels veel overlast. De bomenrij wordt daar langzaam maar zeker opgeheven, zegt een

woordvoerder. Toevallig werden deze dagen ook twee oude populieren verwijderd langs de Zeeweg, ter hoogte van de Mr. C. Fockstraat, om dezelfde reden. De gemeente zoekt een andere plek waar jong groen kan worden herplant. Dat zal echter dit seizoen niet meer lukken, zegt de woordvoerder.

FOTO ADRIE VAN DUJVENVOORDE

AGENDA

Tips voor deze rubriek? Bel 071-5456457, schrijf naar Redactie Duin- en Bollenstreek, Postbus 54, 2300 AB Leiden of mail naar bollenstreek@leidschdagblad.nl

• **SASSENHEIM**, vrijdag 30 maart. Cursus Icoon-schilderen. SWOT, 't Onderdak, J.P. Gouveneurlaan 40a. Aanvang 9 uur. Kosten zijn 80 euro voor 10 keer.

• **LEIDEN**, vrijdag 30 maart. Start training 'Positief Opvoeden'. GGZ, Albinusdreef 7. Aanvang 9.15 uur. Kosten zijn 25 euro. Voor meer informatie en opgave, tel. 071-8908400.

• **LISSEBROEK**, vrijdag 30 maart. Disco voor jeugd van 6-12 jaar. De Nooduitgang, Krabbescheerstraat 1. Aanvang 19 uur.

• **SASSENHEIM**, vrijdag 30 maart. Com nu met Sangh en RBO Sinfonia: Matthäus Passion. Julianakerk, Julianalaan 6. Aanvang 19.30 uur. Kaarten á 20 euro verkrijgbaar via leden van het koor en voor aanvang van het concert.

• **KATWIJK**, vrijdag 30 maart. Muziekdocenten-concert. Soefitempel, Zuidduinseweg 7. Aanvang 19.30 uur. Toegang 5 euro.

• **KATWIJK**, vrijdag 30 maart. Middenkoor Vocalis met Nederlandstalige Matteus Passie. H. Joannes de Doper, Kerkstraat 70. Aanvang 20 uur, zaal open 19.30 uur. Kaarten á 2,50 verkrijgbaar bij Bakkerij Roodenrijs, Rijstraat.

• **LISSEBROEK**, vrijdag 30 maart. Darten in de Meerkoet. Krabbescheerstraat 1. Aanvang 20 uur, zaal open 19 uur, inschrijven tot 19.45 uur. Kosten zijn 2 euro voor een partijje.

• **SASSENHEIM**, vrijdag 30 maart. Giphart, Chabot met Bril. 't Onderdak, J.P. Gouveneurlaan 40a. Aanvang 20.15 uur.

Toegang 19,50 euro. • **NOORDWIJK**, vrijdag 30 maart. Goud van Oud met DJ Charles B. Discotheek De Bob, De Grent. Aanvang 21 uur. Toegang 3 euro.

• **NOORDWIJK**, zaterdag 31 maart. Snuffelmarkt Stichting Noroc t.b.v. projecten in Roemenië. Join-gebouw, Wetering-kade. Aanvang 10 uur.

• **SASSENHEIM**, zaterdag 31 maart. Wereld Contact Verre Reizen reismarkt. De Oude Tol, Hoofdstraat 147. Aanvang 10.30 uur. Voor meer informatie, www.wereldcontact.nl

• **NOORDWIJKERHOUT**, zaterdag 31 maart. Vogelmarkt. 't Victorhuis, Sporkenhout 12. Aanvang 12 uur.

• **DE ZILK**, zaterdag 31 maart. Fancy Fair. RK Basisschool De Egelantier, Hafkenscheidtlaan 2. Aanvang 13.30 uur.

• **LISSEBROEK**, zaterdag 31 maart. Paaskiemen in de Meerkoet. Krabbescheerstraat 1. Aanvang: 19 uur kinderen, 20.30 uur volwassenen.

• **LISSE**, zaterdag 31 maart. Night of the Golden Classics met o.a. ABBA Gold en The Beatles Revival. De Nachtegaal, Heereweg 10. Aanvang 20 uur. Kaarten á 20 euro verkrijgbaar bij De Nachtegaal.

• **ZOETERWOUDE**, zaterdag 31 maart. 60's t/m 90's party. Eendenkooi, Kooikersplein 1. Aanvang 20 uur. Toegang 15 euro.

• **WARMOND**, zaterdag 31 maart. Concert Stichting Kamer muziek met Bach, Heruda en Brahms. Protestantse Kerk, Heereweg. Aanvang 20.15 uur. Toegang 10 euro, CIP en 65+ 7,50 euro, kinderen tot 12 jaar gratis.

• **NOORDWIJK**, zaterdag 31 maart. Frank van Pamelan en Jan Pieterse met 'De Open Dichtshow Deel 2'. De Muze, Wantveld 2. Aanvang 20.15 uur. Toegang 16 euro.

BOLLENSTREEK/LEIDEN

Unaniem voor investeringsfonds

Rum 142 miljoen euro brengen de twaalf gemeenten uit de Bollenstreek en de Leidse regio bij elkaar voor de aanleg van de Rijnlandroute, de Rijn Gouwe Lijn West, de Greenport Bollenstreek, de noordelijke verbinding N206 en de snelwegen A4-A44 en de groenstructuur. Daar hebben alle gemeenten uit het gebied Holland Rijnland deze week mee ingestemd. Rijk en provincie moeten het bedrag aanvullen tot 750 miljoen á 1,5 miljard euro. Ook Voorschoten, de gemeente waar de Rijnlandroute het meest gevoelig ligt, heeft ingestemd.

KATWIJK

Katwijkse slager wint prijzen

De Katwijkse slager Bob Owel is bij de nationale foodbeurs, de zogeheten slavakto, in de Jaarbeurshallen in Utrecht in de prijzen gevallen. De slager won elf keer met zijn inzendingen de hoogste onderscheiding en een keer zilver. In twee gevallen, het broodje carpaccio en de krabsalade, scoorde de slager, die zijn winkel heeft op het Hoornesplein in Katwijk, een tien. Owel doet elk jaar mee met de wedstrijden. „Je blijft op deze manier scherp”, zegt hij.

Katwijk kijkt naar groter gemeentehuis

KATWIJK - De gemeente Katwijk hoopt nog voor de zomervakantie duidelijk te hebben hoe het verder moet met de huisvesting van ambtenaren. Zij werken sinds de fusie verspreid over de drie oude gemeentehuizen en dat is niet efficiënt.

De gemeenteraad ging gisteren akkoord met het voorstel om te onderzoeken hoe het beter kan: met een aanbouw aan de hoofdvestiging in Katwijk, meer flexwerken, inschikken in het Katwijkse pand of een extra locatie die dichterbij het hoofdbouw ligt. Dat onderzoek kost 100.000 euro.

De VVD is als enige tegen het uitvegen van dat bedrag, hoewel de partij wel voorstander is van centrale huisvesting. Volgens de VVD is vóór de fusie al voldoende onderzoek naar de huisvesting gedaan om nu meteen met concrete plannen te komen. Het inhuren van externe deskundigen is dan overbodig.

Burgemeester Wienen, verantwoordelijk voor huisvesting, ontkent dat. In het verleden zijn globaal de kosten van een aanbouw op een rij gezet. „Een bouwkundige benadering is echt wat anders: hoeveel ruimte hebben we exact nodig en waar kunnen we die het beste vinden.”

De gemeente Katwijk telt nu circa 425 medewerkers, maar door groei van de bevolking verwacht het college ook meer ambtenaren nodig te hebben in de toekomst. Overigens belooft het college dat Rijnsburg en Valkenburg wel een eigen servicepunt en trouwlocatie houden. In Rijnsburg blijft dat vermoedelijk het oude gemeentehuis, voor Valkenburg kijkt de gemeente ook naar een andere oplossing, omdat het gemeentehuis nu vaak leeg staat.